

Bruxelles, 18. ožujka 2022.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2022/0074 (COD)

7374/22
ADD 2

EF 86
ECOFIN 245
CODEC 325

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	17. ožujka 2022.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2022) 76 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA priložen dokumentu Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 909/2014 u pogledu discipline namire, prekograničnog pružanja usluga, suradnje u području nadzora, pružanja pomoćnih usluga bankovnog tipa i zahtjeva za središnje depozitorije vrijednosnih papira iz trećih zemalja

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2022) 76 final.

Priloženo: SWD(2022) 76 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.3.2022.
SWD(2022) 76 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog

**UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU)
br. 909/2014 u pogledu discipline namire, prekograničnog pružanja usluga, suradnje u
području nadzora, pružanja pomoćnih usluga bankovnog tipa i zahtjeva za središnje
depozitorije vrijednosnih papira iz trećih zemalja**

{COM(2022) 120 final} - {SEC(2022) 160 final} - {SWD(2022) 75 final}

Sažetak
Procjena učinka uz [Prijedlog uredbe o CSD-ovima u okviru programa REFIT].
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? Koji se problem rješava?
Središnji depozitoriji vrijednosnih papira (CSD-ovi) imaju ključnu ulogu u financiranju gospodarstva, evidentiranju transakcija izdavanja vrijednosnih papira i naknadnih promjena pravnog vlasništva. Krajem 2019. vrijednost vrijednosnih papira koje su držali CSD-ovi iz EU-a iznosila je 53 bilijuna EUR, a vrijednost provedenih transakcija iznosila je oko 1 120 bilijuna EUR.
Cilj Uredbe o CSD-ovima 2014. bio je olakšati prekograničnu namiru, poboljšati sigurnost tržišta namire i povećati učinkovitost namire. Sedam godina nakon donošenja Uredbe o CSD-ovima dionici su primijetili sljedeće: i. ograničen napredak CSD-ova u pružanju prekograničnih usluga; ii. postoje posebna područja s nerazmjernim troškovima usklađivanja; i iii. tijela EU-a ističu nedostatan uvid u aktivnosti CSD-ova trećih zemalja. Evaluacijom su utvrđeni sljedeći uzroci tih problema: i. opterećujući i neprecizni zahtjevi za izdavanje putovnica; ii. nedovoljna suradnja između tijela u matičnoj državi članici i državi članici domaćinu; iii. ograničavajući zahtjevi za pružanje bankarskih usluga; iv. opterećujući i neprecizni zahtjevi za disciplinu namire; i v. nedostatan informacije o djelatnostima CSD-ova trećih zemalja u EU-u. Ako se ti problemi ne riješe, ključni temelj unije tržišta kapitala i dalje će biti neučinkovit, na štetu ulagača, izdavatelja, banaka i CSD-ova. Okruženje EU-a za aktivnosti nakon trgovanja i dalje će biti rascjepkano na nacionalnoj razini, što umanjuje vrijednost ulaganja i ograničava mogućnosti izdavanja vrijednosnih papira na štetu financijskog sustava i rasta u EU-u.
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
Cilj je i dalje sigurnost i učinkovitost tržišta namire. Inicijativom se osobito nastoji pojednostavniti sustav izdavanja putovnica, poboljšati suradnja među nadzornim tijelima u EU-u, poboljšati pristup CSD-ova bankovnim uslugama povezanim s namirom, pojasniti mjere discipline namire i učiniti ih proporcionalnijima te osigurati da tijela EU-a imaju potrebne informacije o aktivnostima CSD-ova trećih zemalja.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
U Akcijskom planu za uniju tržišta kapitala iz 2020. istaknuto je da bi se izmjenom Uredbe o CSD-ovima moglo pridonijeti razvoju integriranijeg okruženja nakon trgovanja u EU-u i pridonijeti razvoju unije tržišta kapitala. Države članice i nacionalna nadzorna tijela ne mogu samostalno ostvariti ciljeve Uredbe o CSD-ovima, odnosno ne mogu ukloniti poteškoće koje proizlaze iz opterećujućih i nejasnih zahtjeva ili rizike koji proizlaze iz razlika u nacionalnoj nadzornoj praksi, osobito ako proizlaze iz primarnog ili sekundarnog zakonodavstva. Nacionalna tijela ne mogu rješavati rizike za financijsku stabilnost EU-a koji bi mogli nastati zbog nedostatka informacija o djelatnostima CSD-ova trećih zemalja. Stoga se ciljevi Uredbe o CSD-ovima zbog opsega i prirode djelovanja mogu bolje ostvariti na razini EU-a u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UFEU-a.
B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije razmatrale? Postoji li najpoželjnija opcija? Zašto?
Predloženi paket opcija uključuje: pojednostavnjeni postupak izdavanja putovnica za prekogranične usluge, osnivanje obveznih kolegija nadzornih tijela, olakšavanje pružanja pomoćnih usluga bankovnog tipa, izmjene režima discipline namire i izmjene pravila za CSD-ove trećih zemalja.
Predložene opcije zakonodavne su jer je upravljanje uslugama namire u EU-u uređeno Uredbom o CSD-ovima. Uredba o CSD-ovima sadržava sveobuhvatan regulatorni okvir za namiru financijskih instrumenata u EU-u te zajednička pravila o organizaciji i ponašanju CSD-ova radi promicanja sigurne i učinkovite namire. CSD-ovi su sistemski važne institucije za financijska tržišta i trebaju poslovati u okviru jedinstvenog regulatornog okvira kako bi se osigurao integritet jedinstvenog tržišta financijskih usluga. Naime, mnogi problemi proizlaze iz odredaba Uredbe o CSD-ovima. Stoga općenito nisu razmatrane nezakonodavne opcije.
Procijenjen je cijeli niz opcija za rješavanje utvrđenih problema. Neke su odbačene u ranoj fazi jer nisu u skladu s pravnim okvirom EU-a ili ciljem osiguravanja otpornog i učinkovitog tržišta namire u EU-u, npr. uvođenje zahtjeva da središnje banke CSD-ovima olakšaju pristup svojem novcu ili neograničeno korištenje banaka za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa. Druge su odbačene kao troškovno neučinkovite (uvođenje nadzora na razini EU-a).

Tko podržava koju opciju?
Odabrane opcije imaju široku podršku dionika. Većina dionika općenito podržava mjere za olakšavanje prekograničnog pružanja usluga. Osobito CSD-ovi snažno podržavaju pojašnjenja pravila o izdavanju putovnica i pravila za pomoćne usluge bankovnog tipa. Mnogi dionici podržavaju pojačanu suradnju među tijelima ili mogućnost dobivanja više informacija o CSD-ovima trećih zemalja koji pružaju usluge u EU-u. Velika većina ispitanika u javnom savjetovanju podržava proporcionalniji režim discipline namire.
C. Učinci najpoželjnije opcije
Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?
Cjelokupni paket opcija imat će pozitivan učinak zahvaljujući proporcionalnijoj regulaciji CSD-ova i povećanoj konkurentnosti tržišta namire EU-a. Pojednostavnjenjem postupka izdavanja putovnica jednostavnim obavješćivanjem na razini države članice domaćina (umjesto prethodnog odobrenja kako je trenutačno predviđeno) moglo bi se CSD-ovima uštedjeti 10 milijuna EUR u prvoj godini i oko 4 milijuna EUR godišnje nakon toga. Zbog nadzornih promjena povezanih s osnivanjem kolegija nadzornih tijela ili izmjena u pogledu pružanja pomoćnih usluga bankovnog tipa pojednostavnili bi se postupci, što bi dovelo do usklađenijeg nadzora i lakšeg pristupa određenim uslugama. Te je prednosti teško kvantificirati, ali se očekuje da će biti znatne za poduzeća i regulatorna tijela. Kad je riječ o pojašnjenju elemenata režima discipline namire i odgodi njihove primjene, glavne prednosti bile bi odgođeni troškovi, odnosno troškovi povezivanja s posrednicima za nakup za sudionike na tržištu ili obujam trgovine koji ne bi nestao ili se preselio izvan EU-a (procijenjeno na od 4 % do 5 % ukupnog prometa). Pojednostavnjenjem postupka izdavanja putovnica i jasnijim režimom discipline namire moglo bi se smanjiti administrativno opterećenje ESMA-e u smislu odgovaranja na pitanja. Naposljetku, učinak najpoželjnijih opcija na nacionalna tijela trebao bi općenito biti pozitivan. Konkretno, jednostavno obavješćivanje nacionalnih tijela država domaćina moglo bi za nacionalna nadležna tijela značiti niže troškove i manje vremena utrošenog na izdavanje putovnica.
Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?
Kad je riječ o troškovima, ESMA bi uglavnom snosila troškove sudjelovanja u obveznim kolegijima i obaveznog obavješćivanja CSD-ova trećih zemalja, iako bi potonji bio jednokratni trošak. Ukupan učinak najpoželjnijih opcija na nacionalna nadležna tijela bio bi neto pozitivan. Nacionalna nadležna tijela mogu imati troškove zbog: i. potrebe za pomnijim praćenjem pomoćnih bankovnih djelatnosti koje se obavljaju u skladu s novim predloženim okvirom (tj. viši pragovi i mogućnost da bankovni CSD-ovi pružaju bankovne usluge nebankovnim CSD-ovima), ii. sudjelovanja u obveznim kolegijima ili organizacije obveznih kolegija. Međutim, istodobno bi troškovi nacionalnih nadležnih tijela trebali biti niži zbog pojednostavnjenih postupaka izdavanja putovnica. Naposljetku, zbog obveze obavješćivanja CSD-ova trećih zemalja, nacionalna nadležna tijela mogla bi imati povećanu obvezu informiranja preko ESMA-e radi utvrđivanja i praćenja rizika. Te je troškove teško kvantificirati, ali bili bi ograničeni jer se ne mijenjaju nadzorni aranžmani. Ne očekuju se društveni ili okolišni učinci.
Kako će to utjecati na poduzeća, MSP-ove i mikropoduzeća?
Predložene opcije ne bi trebale imati izravan značajan učinak na poduzeća. Međutim, njima će se stvoriti učinkovitiji i pouzdaniji sustav namire, osobito uklanjanjem neučinkovitosti i promicanjem konkurentnosti (npr. mjerama za olakšavanje prekograničnog pružanja usluga i smanjenje nerazmjernih troškova). To će neizravno pozitivno utjecati na sva poduzeća, ali osobito na MSP-ove koji bi mogli ostvariti korist od nižih troškova kapitala jer bi njihovi trenutačno manje likvidni vrijednosni papiri mogli postati likvidniji. Predložene izmjene mogle bi pomoći u privlačenju MSP-ova na tržišta kapitala i pridonijeti razvoju snažnog i integriranog financijskog tržišta EU-a.
Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave?
Ne. Učinak najpoželjnijih opcija na nacionalna nadležna tijela bio bi ograničen, ali općenito pozitivan.
Hoće li biti drugih bitnih učinaka?
Ne.
D. Daljnje mjere
Kad će se predložene mjere preispitati?
Djelotvornost politike razmotrit će se u odnosu na opće ciljeve Uredbe o CSD-ovima i posebne ciljeve preispitivanja pet godina nakon početka primjene mjera. Pokazatelji uključuju: broj CSD-ova koji pružaju prekogranične usluge, broj osnovanih kolegija nadzornih tijela, broj CSD-ova koji imaju pristup bankovnim uslugama, rast namire u stranim valutama, stope učinkovitosti namire, broj CSD-ova trećih zemalja koji podnose zahtjev za priznavanje ili šalju obavijest.